

Projekt

z dnia 4 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SZTUMIE**

z dnia 18 grudnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) i art. 10, art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Wsparcia Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sztum.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

**PRZEWODNICZĄCY Rady
Miejskiej w Sztumie**

Waldemar Fierek

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE I GMINIE SZTUM NA LATA 2025-2027

GRUDZIEŃ 2024

Spis treści

I. Wstęp	2
II. Rola i funkcja wychowawcza rodziny	3
III. Podstawy prawne opracowania Programu	3
IV. Diagnoza demograficzna i społeczna obszaru miasta i gminy Sztum	4
V. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	9
Praca z rodziną biologiczną	11
Asystent rodziny	11
Rodziny wspierające	12
Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	13
VI. Cele i oczekiwane rezultaty	13
VII. Zasoby instytucjonalne	16
VIII. Finansowanie Programu	16
IX. Realizacja i monitorowanie Programu	16
X. Podsumowanie	17

I. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027, zwany dalej „Programem”, został opracowany na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 177 ze zm.). Powyższa ustawa, jako jedno z zadań własnych gminy wskazuje samorządowi opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Podstawowym założeniem niniejszego programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia oraz pomocy rodzinie w wypełnianiu funkcji wychowawczych oraz przedstawienia możliwych do realizacji zadań w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną. Warto wspomnieć, że zadaniem gminy jest również m.in. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Obowiązek, o którym mowa powyżej, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami oraz organizacjami pozarządowymi.

Program jest kontynuacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2022-2024. Zadania w nim zawarte są koncentrowane na całej rodzinie, nie tylko na dziecku. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka, w sytuacji wystąpienia kryzysu należy zadbać o to, aby pozostało ono w niej jak najdłużej. Bardzo ważną rolę odgrywa praca z rodziną biologiczną, której dziecko umieszczone zostało w pieczy zastępczej.

Głównym założeniem Programu jest zmierzanie w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych. To także wsparcie rodziny naturalnej, już na samym początku kryzysu. Pomoc w pokonywaniu nawet najmniejszych trudności, ma na celu eliminowanie takich sytuacji, w których dziecko może opuścić własną rodzinę i trafić do pieczy zastępczej.

Efektem realizacji Programu ma być m.in. wzrost poczucia bezpieczeństwa, ograniczanie zjawiska patologii społecznych, zminimalizowanie zachowań antyspołecznych. Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 opracowano na podstawie szczegółowych danych za lata 2021-2023 dotyczących rodzin dysfunkcyjnych i problemów, z którymi się borykają.

II. Rola i funkcja wychowawcza rodziny

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna, jest pierwszym naturalnym środowiskiem człowieka. To w niej pojawia się i potem dorasta, z niej wynosi pierwsze przekonania o świecie. Człowiek uczy się wyrażania swoich uczuć oraz wartościowania, tego co jest dobre i złe, kształtuje swoją osobowość. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania. Rodzina spełniająca prawidłowo swoje zadania, stanowi dla swych członków, w tym dzieci źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

We współczesnym świecie istnieje wiele zagrożeń w realizacji prawidłowych ról społecznych. Rodzina napotyka wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Choroba alkoholowa, uzależnienia, przemoc domowa, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Aktualnym zagrożeniem jest również rozwój cywilizacji (internet, media społecznościowe), co często ma negatywny wpływ na postrzeganie przyjętych norm, wartości i zasad moralnych w społeczeństwie. Ponadto rodzice skupiają się coraz więcej na swojej pracy zawodowej, codziennych obowiązkach, nie zwracając tym samym uwagi na potrzeby dziecka, głównie emocjonalne.

Zgodnie z art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną. Obowiązek ten zaś polega na podejmowaniu przez organy władzy publicznej działań niedopuszczających m.in. do ich zagrożenia. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka oraz rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka oraz jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Miasto i Gmina Sztum od kilku lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny m.in. poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia funkcjonujące na terenie miasta i gminy Sztum. Działaniom profilaktycznym, mającym na celu stworzenie dziecku odpowiednich warunków życia w jego środowisku rodzinnym, muszą towarzyszyć działania ukierunkowane nie tylko na dziecko, ale na całą rodzinę. Dotyczy to również sytuacji, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną.

III. Podstawy prawne opracowania Programu

Zadania dotyczące wspierania rodziny, uwzględnione przy opracowywaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Regulacje prawne dotyczące rodziny i dziecka to między innymi:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy,
- Kodeks Karny, Kodeks Cywilny, Kodeks Postępowania Cywilnego, Kodeks Pracy,
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Europejska Karta Społeczna,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci.

Dokument jest spójny z następującymi programami:

- Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Sztum na lata 2021-2030,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Sztum na lata 2022-2025,
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście i Gminie Sztum na lata 2024-2030,
- Programem Wsparcia „Rodzina 3+” w Mieście i Gminie Sztum z dnia 28 marca 2018 roku.

IV. Diagnoza demograficzna i społeczna obszaru miasta i gminy Sztum

Miasto i Gmina Sztum leży w północnej części Polski, w województwie pomorskim, w powiecie sztumskim. Zajmuje obszar stanowiący 176,47 km², który usytuowany jest pomiędzy dwoma jeziorami: Zajezierskim i Barlewickim. W skład Miasta i Gminy Sztum wchodzi 18 sołectw, tj. Parowy, Uśnice, Barlewice, Gronajny, Sztumska Wieś, Gościszewo, Koślinka, Zajezerze, Pietrzwałd, Biała Góra, Czernin, Piekło, Kępina, Nowa Wieś, Postolin, Sztumskie Pole, Koniecwałd oraz ulica Domańskiego.

Teren miasta i gminy Sztum zamieszkuje 16 540 osób, w tym 8 553 kobiet i 7 987 mężczyzn. Struktura demograficzna na obszarze miasta i gminy Sztum według płci jednoznacznie wskazuje na liczebną przewagę kobiet. W 2023 roku teren miasta i gminy Sztum zamieszkiwało 3 033 osób w wieku przedprodukcyjnym, 9541 osób w wieku produkcyjnym i 3 966 osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela nr 1. Struktura ludności w mieście i gminie Sztum w latach 2021-2023.

Rok	Ludność ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2021	16 995	8 730	8 265	3 273	10 011	3 711
2022	16 714	8 604	8110	2983	9 710	4 021
2023	16 540	8553	7 987	3 033	9541	3 966

Źródło: dane Urzędu Miasta i Gminy Sztum.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej określa pomoc społeczną jako jedną z instytucji polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, kierując się brzmieniem ww. ustawy, udzielił w 2023 roku pomocy i wsparcia 933 osobom, co stanowi 5,6 % ogółu populacji miasta i gminy Sztum.

Pomoc społeczna udzielana jest osobom, które spełniają kryteria zapisane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Pierwszym warunkiem jest trudna sytuacja materialna, drugim – trudna sytuacja życiowa. Do kryteriów potwierdzających trudną sytuację życiową należą: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc domowa, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudność w integracji cudzoziemców, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe, a także klęski żywiołowe lub ekologiczne. Natomiast drugim kryterium jest kryterium dochodowe. Poniżej przedstawiono powody udzielania pomocy w latach 2021-2023.

Tabela nr. 2 Powody udzielania pomocy i wsparcia rodzinom z terenu miasta i gminy Sztum w latach 2021-2023.

Lp.	Powód	2021		2022		2023	
		liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób
1	Ubóstwo	291	618	292	604	295	598
2	Bezrobocie	75	193	74	202	78	189
3	Niepełnosprawność	209	377	225	395	217	379
4	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	123	457	116	461	125	472
5	Długotrwała lub ciężka choroba	246	491	263	474	263	456
6	Alkoholizm	62	108	64	92	67	94
7	Bezdomność	27	33	20	20	23	24
8	Potrzeba ochrony macierzyństwa	34	186	34	177	39	199
9	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	7	10	10	8	11
10	Przemoc domowa	1	5	6	18	9	33
11	Narkomania	5	7	2	6	3	6
12	Sieroctwo	2	3	0	0	0	0
13	Wielodzietność	24	144	25	144	31	176
14	Zdarzenie losowe	3	6	5	11	10	26
15	Potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane MGOPS w Sztum.

Najczęstszymi przyczynami korzystania ze świadczeń Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie w latach 2021-2023 były ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. W dalszej kolejności bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, która plasuje się od kilku lat wyżej aniżeli bezrobocie. Biorąc pod uwagę lata 2021-2023 niepokojące jest utrzymywanie się alkoholizmu jako jednego z sześciu pierwszych powodów udzielania pomocy, co stanowi istotne zagrożenie w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie rodzinom, w których głównym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, oferuje wsparcie w prawidłowym rozwoju dziecka oraz w zaspokajaniu niezbędnych jego potrzeb, co umożliwia pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej. W tym celu rodzina może skorzystać z różnych form wsparcia, w tym asystenta rodziny oraz specjalistów (pracownika socjalnego, radcy prawnego, psychologa, psychoterapeuty uzależnień).

Tabela nr 3. Rodziny korzystające z pomocy MGOPS w Sztumie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2021-2023.

	2021	2022	2023
Liczba rodzin, w tym	123	116	125
- rodziny niepełne	61	57	63
- rodziny wielodzietne	34	33	36
Liczba osób w rodzinie	457	461	472

Źródło: dane MGOPS w Sztumie.

Jednym z głównych powodów dezintegracji rodziny jest również bezrobocie. Jest to zjawisko społeczne, które polega na niepodejmowaniu zatrudnienia przez część zdolnych do pracy osób z różnych powodów. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023 roku wynosiła na terenie Polski - 5,1 %, w województwie pomorskim – 4,6 %, natomiast w powiecie sztumskim – 5,3 %. Porównując dane z poprzednich lat widoczny jest spadek procentowy osób bezrobotnych zarówno w Polsce, jak i w województwie pomorskim oraz powiecie sztumskim. Liczba osób bezrobotnych na terenie miasta i gminy Sztum zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sztumie zs. w Dzierzgoniu na koniec 2023 roku wynosiła 162 osoby, w tym długotrwale bezrobotnych - 45, zaś z prawem do zasiłku - 34.

Do negatywnych ekonomicznych i społecznych skutków bezrobocia należą:

- pogorszenie sytuacji materialnej;
- pogorszenie stanu zdrowia;
- pogorszenie relacji wewnątrz rodziny;
- wzrost zachowań patologicznych, tj. uzależnień i przemocy domowej.

Tabela nr 4. Stopa bezrobocia w procentach w latach 2021-2023.

Rok	Polska	województwo pomorskie	powiat sztumski
2021	5,8	5,2	7,4
2022	5,2	4,6	5,9
2023	5,1	4,6	5,3

Źródło: dane PUP w Sztumie zs. w Dzierzgoniu.

Kolejnym znaczącym czynnikiem i zjawiskiem utrzymującym się od lat, mającym negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny jest uzależnienie od alkoholu. Choroba alkoholowa w rodzinie, nawet jeśli dotyczy tylko jednego członka, doprowadza do dysfunkcyjności całej rodziny. Skutkiem występowania uzależnienia w rodzinie jest m.in. zaburzona komunikacja, niezaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny, deprawacja uczuciowa oraz niekorzystny wpływ na rozwój psychofizyczny dziecka.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie wynika, iż w 2021 roku odnotowano 36 zgłoszeń o leczenie odwykowe, w 2022 roku - 24, a w 2023- 27.

Tabela nr 5. Podejmowane przez MGOPS w Sztumie działania w zakresie wsparcia osób uzależnionych od alkoholu w latach 2021-2023.

	2021	2022	2023
Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	36	24	27
Liczba wydanych opinii przez biegłych lekarzy dot. stopnia uzależnienia	15	5	0
Liczba wniosków skierowanych do sądu celem ustalenia formy leczenia odwykowego osób zgłoszonych do GKRPA	18	24	3
Ilość osób, z którymi członkowie GKRPA w Sztumie przeprowadzili rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	39	33	27

Źródło: dane GKRPA w Sztumie.

Na nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin istotny wpływ ma również przemoc domowa. Kierując się obowiązującymi przepisami prawa oraz dobrem dzieci w dniu 12.02.2024 roku Zarządzeniem Nr 021.4.2024 Dyrektora MGOPS w Sztumie wprowadzono standardy ochrony małoletnich w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sztumie. Dokument określa najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich, będących podopiecznymi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie oraz gwarantujące najwyższy poziom ochrony małoletnich, na rzecz których realizowane są usługi. Procedura dotyczy pracowników Ośrodka, w szczególności pracowników socjalnych, asystentów rodziny, asystentów osobistych osób

niepełnosprawnych oraz osób świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób małoletnich.

Jednocześnie w związku ze zmianą w 2023 roku treści ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) aktualnie istotną kwestią dotyczącą rodzin, gdzie występuje przemoc domowa jest fakt, że osobami doznającymi przemocy są nie tylko osoby bezpośrednio jej doświadczające, ale również każde dziecko będące jej świadkiem. Na terenie miasta i gminy Sztum funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie, do zadań którego należy m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej w lokalnym środowisku, powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych oraz inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc. Według zgromadzonych przez Zespół danych w roku 2021 prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” w 93 rodzinach, w roku 2022 – 53, natomiast w roku 2023 -50.

Tabela nr 6. Liczba Niebieskich Kart oraz posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023.

	2021	2022	2023
Liczba założonych Niebieskich Kart	91	58	49
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno -pomocowych	277	177	172

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Sztumie.

Zdiagnozowane problemy stanowią zagrożenie dla rodziny, a ich najpoważniejszą konsekwencją jest rozpad rodziny będącej podstawową komórką społeczną i umieszczenie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze, które przejmują funkcję rodziny biologicznej, mają za zadanie stworzenie dzieciom warunków do prawidłowego rozwoju. Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wynika, iż na terenie powiatu sztumskiego w 2021 roku w 71 rodzinach/placówkach przebywało 150 dzieci, w 2022 roku w 68 rodzinach/placówkach 148 dzieci, natomiast w 2023 roku w 72 rodzinach/placówkach 156 dzieci.

Tabela nr 7. Struktura rodzin zastępczych w powiecie sztumskim w latach 2021-2023.

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2021		2022		2023	
	Liczba dzieci	Liczba rodzin/placówek	Liczba dzieci	Liczba rodzin/placówek	Liczba dzieci	Liczba rodzin/placówek
Rodziny spokrewnione	34	26	33	26	39	30
Rodziny niezawodowe	37	28	32	25	33	25
Rodziny zawodowe	23	10	29	10	24	9
Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1	1	1	1	1

Rodziny zawodowe pogotowia rodzinne	5	1	4	1	6	2
Rodzinne domy dziecka	25	3	23	3	27	3
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	25	2	26	2	26	2
łącznie	150	71	148	68	156	72

Źródło: dane PCPR w Sztumie.

Jak wynika z powyższej analizy umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej w powiecie sztumskim w latach 2021 - 2023 miało tendencję skokową. Natomiast w 2023 roku nastąpił wzrost aż o 8 dzieci umieszczonych w pieczy, co jest zjawiskiem bardzo niepokojącym. Nadal stosunkowo mało dzieci powraca z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych, co spowodowane jest brakiem współpracy w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, uzależnieniem od alkoholu lub środków odurzających, przemocą domową, bądź rodzice ze względu na trudne zachowanie dziecka wolą by dzieci pozostały w pieczy.

W 2023 roku w pieczy zastępczej przebywało 43 dzieci z terenu miasta i gminy Sztum (o 2 dzieci mniej niż w 2022 roku), w tym 7 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, 7 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych, 9 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych, 16 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i 4 dzieci w rodzinie zastępczej/pogotowiu rodzinnym.

Wydłużenie okresu pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej skorelowane jest ze wzrostem wydatków ponoszonych na przedmiotowy cel. W roku 2023 poniesiono wydatki za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych w wysokości 198 509,31 zł, zaś za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w wysokości 77 099,78 zł. W kolejnych latach przewidziany jest wzrost wydatków związanych m.in. ze wzrostem kosztów prowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz wydatków ponoszonych przez rodziny zastępcze.

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie. Z dokonanej analizy wynika, że istnieje realne zagrożenie, iż działania podejmowane przez instytucje pomocy społecznej okażą się niewystarczające, m.in. z uwagi na brak współpracy ze strony rodzin oraz demoralizacji nastolatków niedostosowanych społecznie.

V. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań, mający na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego ich wypełniania. Działania te wspomagają rodziców, mających problemy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich, w taki sposób, aby zapobiec

doprowadzeniu do sytuacji, w której dziecko, ze względu na jego dobro, zostałoby umieszczone w pieczy zastępczej. Rodziny zagrożone kryzysem są stale monitorowane przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników medycznych i inne instytucje, w tym także – w razie potrzeby – przez policję i kuratorów sądowych. Pomoc rodzinie realizowana jest w formie poradnictwa specjalistycznego, spotkań z psychologiem, psychoterapeutą uzależnień, usług wsparcia rodzin z dziećmi, pomocy prawnej oraz organizowania dodatkowego wsparcia, w tym m.in. „Szkół dla Rodziców i Wychowawców”. Zadania w obszarze rodziny i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są również w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście i Gminie Sztum na lata 2024-2030. Program określa szczegółowe zadania ukierunkowane m.in. na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców miasta i gminy Sztum.

Nadmienić należy, iż w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie od 2013 roku działa aktywnie Klub Integracji Społecznej. Działalność Klubu obejmuje wszechstronnym, dobrowolnym i bezpłatnym wsparciem osoby bezrobotne, korzystające z pomocy społecznej oraz zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu miasta i gminy Sztum. Klub Integracji Społecznej oferuje m.in. uczestnictwo w grupie wsparcia prowadzonej przez pracownika socjalnego, spotkaniach indywidualnych i grupowych z doradcą zawodowym i psychologiem oraz zajęciach edukacyjnych. Podejmowane w ramach Klubu działania mają na celu wymianę doświadczeń uczestników, diagnozowanie preferencji zawodowych, określanie potrzeb i trudności emocjonalnych, wzmocnienie samooceny i motywacji do podejmowania działań społeczno-zawodowych, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.

Na terenie miasta i gminy Sztum od grudnia 2020 roku do stycznia 2023 roku realizowany był również projekt pn. „Siła współpracy – rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach RPO WP 2014-2020. Projekt skierowany był do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodzin. W ramach trwałości partnerskiego projektu rodziny mogą skorzystać ze wsparcia w formie asystenta rodziny i trenera wsparcia rodziny, a także porad specjalistów.

Dodatkowo realizacja Programu Wsparcia „Rodzina 3+” pozwala na promowanie i kreowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, wzmocnienie jej kondycji oraz zwiększenie szans życiowych i rozwojowych dzieci i młodzieży. Do końca grudnia 2023 roku wydano łącznie 7536 kart elektronicznych i tradycyjnych dla 1220 rodzin.

Ponadto, rodzinie zagrożonej wykluczeniem społecznym Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie zapewnia wsparcie pozwalające na nabycie odpowiednich umiejętności i kompetencji, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;

- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo– wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie m.in. asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych podmiotów lub instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną biologiczną

Działania podejmowane w ramach reintegracji rodziny dotyczą różnych sfer jej funkcjonowania, zaś wprowadzane zmiany wymagają czasu na ich utrwalenie, dlatego jest to proces długotrwały. Reintegracja odwołuje się do kompetencji całej rodziny, wykorzystując jej potencjał i siły, a korzyści, które z niej wynikają odczuwalne są dla każdego z jej członków. Wszyscy członkowie rodziny powinni być aktywnymi uczestnikami procesu, a osoby znaczące dla rodziny traktowane jako partnerzy w procesie pomagania. Szansa na zmianę i reintegrację rodziny jest największa, gdy kryzys w rodzinie, będący powodem umieszczenia dziecka w placówce, nie przyjął postaci trwałej zmiany, a rodzina nie zdążyła pogodzić się ze stratą dziecka. Im czas pomiędzy objęciem dziecka opieką zastępczą a rozpoczęciem reintegracji jest krótszy, tym większe są szanse na jej pozytywny przebieg. W sytuacji kiedy dzieci pozostają pod opieką rodziny zastępczej bądź placówki opiekuńczo-wychowawczej, niezbędna jest praca z rodziną biologiczną. Ma to na celu motywowanie rodziców biologicznych do podejmowania działań, które poprawiłyby jakość życia rodziny, w tym warunki mieszkaniowe, a tym samym prowadziłyby do powrotu małoletnich do domu rodzinnego.

Asystent rodziny

Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Celem pracy asystenta jest odzyskanie przez osoby objęte wsparciem kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodziców, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Obszar współpracy asystenta z rodziną obejmuje w szczególności:

- udzielanie pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodzin, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Poza tym do zadań asystenta rodziny, zgodnie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy w szczególności opracowanie oraz realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym oraz w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub wychowawcą w placówce. Plan obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

Asystent rodziny kierowany jest do pracy z rodziną, która wymaga wsparcia zewnętrznego, mającego na celu osiągnięcie przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy i jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną biologiczną, ale także z rodziną zastępczą oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie w 2023 roku zatrudniał dwóch asystentów rodziny, w tym jednego na podstawie umowy o pracę. Wsparciem objętych zostało łącznie 30 rodzin (77 dzieci), przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

W związku z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zwiększyła się rola asystenta rodziny, który od 2017 roku ma za zadanie również koordynowanie poradnictwa dla rodzin z dziećmi, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zakres poradnictwa obejmuje: przezwyciężanie trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcie psychologiczne, pomoc prawną, dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. W tym przypadku koordynacja asystenta polega na opracowywaniu wspólnie z rodzicami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz zastępowaniu ich przez asystenta w załatwianiu różnych spraw, na żądanie rodziców, na podstawie upoważnienia.

Rodziny wspierające

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca pomaga m.in. w:

- opiece i wychowaniu dziecka;
- prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Rodzina wspierająca pomaga przede wszystkim na podstawie własnych posiadanych zasobów i umiejętności oraz wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowywania dzieci. Rodzina wspierająca to rodzina zaprzyjaźniona, która pokazuje, jak spędzać czas z dziećmi, jak radzić sobie z problemami dnia codziennego, pomaga w opiece nad dzieckiem i w jego wychowaniu, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pokazuje w jaki sposób się komunikować bez krzyku i przemocy

oraz gdzie szukać pomocy. Rodzina przeżywająca trudności może obserwować pozytywne wzorce, właściwe relacje wewnątrzrodzinne i w ten sposób czerpać wiedzę, jak prawidłowo realizować rolę rodzica czy opiekuna.

Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym. Pełnienie roli rodziny wspierającej jest nieodpłatne. Jednakże gmina ma obowiązek zawrzeć umowę z rodziną, w której zostaną zdefiniowane koszty podlegające zwrotowi. Zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej, po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

W latach 2021-2023 na terenie miasta i gminy Sztum jedna rodzina pełniła funkcję rodziny wspierającej. Pomimo prowadzonej promocji tej formy wsparcia zainteresowanie pełnieniem funkcji rodziny wspierającej wśród rodzin z terenu miasta i gminy Sztum jest znikome, co spowodowane może być m.in. brakiem gratyfikacji za podejmowane działanie.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zadania gminy w zakresie ustawowym obejmują również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z ww. ustawą gmina poniosła w 2023 roku wydatki za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w łącznej kwocie 275 609,09 zł (w tym kwotę 198 509,31 zł za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz kwotę 77 099,78 zł za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej). W związku z powyższym działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych.

VI. Cele i oczekiwane rezultaty

Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dezintegracji rodzin oraz promowanie wzmocnienia funkcji rodzin i prawidłowego stylu ich życia.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający właściwemu jej rozwojowi na terenie miasta i gminy Sztum.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym:

- a) prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (m.in. psycholog, radca prawny, psychoterapeuta uzależnień);
- b) realizacja wsparcia asystenta rodziny;
- c) promocja rodzin wspierających;
- d) organizowanie specjalistycznego wsparcia dla rodziców obejmującego kształtowanie oraz rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społecznych w celu wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową i los dzieci;
- e) wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci i rodzin poprzez świadczenia pieniężne i niepieniężne (w tym praca socjalna oraz objęcie dożywianiem uczniów z placówek oświatowych z terenu miasta i gminy Sztum w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028);
- f) upowszechnianie informacji dotyczących możliwości skorzystania z Programu Wsparcia „Rodzina 3+” w Mieście i Gminie Sztum oraz Programu „Rodzina 800+”, które w znacznym stopniu poprawią sytuację finansową osób wychowujących dzieci;
- g) organizacja warsztatów „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”.

2. Ograniczanie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych, w tym:

- a) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- b) praca socjalna;
- c) ścisła współpraca z kuratorami zawodowymi prowadzącymi nadzór w rodzinach w zakresie oceny sytuacji dziecka;
- d) zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej;
- e) pomoc rodzinom, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w stworzeniu odpowiedniego środowiska wychowawczego w celu umożliwienia powrotu dzieciom do rodzin biologicznych;
- f) organizowanie różnorodnych form edukacyjnych dla rodziców i dzieci (w tym warsztatów „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”);
- g) realizacja wsparcia asystenta rodziny;
- h) promowanie zdrowego trybu życia, w tym zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez profilaktykę, edukację oraz wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych uzależnieniami.

- 3. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym:**
- a) wzmocnienie współpracy pracowników socjalnych i asystenta rodziny na rzecz rodziny z pedagogami, kuratorami i innymi specjalistami;
 - b) motywowanie członków rodziny do podjęcia działań na rzecz ograniczenia, bądź niwelowania własnych dysfunkcji (np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, udział osób stosujących przemoc w rodzinie w programie korekcyjno-edukacyjnym, współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym);
 - c) organizowanie szkoleń dla pracowników zatrudnionych w podmiotach działających na rzecz rodziny.
- 4. Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia, w tym:**
- a) promocja realizowanych zadań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
 - b) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach, warsztatach kształtujących umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy w oparciu o własne zasoby.
- 5. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny, w tym:**
- a) prowadzenie monitoringu sytuacji w rodzinach po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny;
 - b) promowanie działań umożliwiających podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców (w tym organizacja warsztatów „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”).

OCZEKIWANE REZULTATY PROWADZONYCH DZIAŁAŃ:

- zapewnienie profesjonalnej pomocy dziecku i rodzinie;
- podniesienie poziomu kompetencji pracowników zatrudnionych w podmiotach działających na rzecz rodziny;
- wzrost kompetencji opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach dysfunkcyjnych;
- podniesienie świadomości z zakresu planowania i funkcjonowania rodziny;
- zmniejszenie liczby rodzin dysfunkcyjnych;
- ograniczenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

ADRESACI PROGRAMU:

- rodziny dysfunkcyjne, korzystające z pomocy społecznej;
- rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradne życiowo;
- rodziny żyjące w niedostatku materialnym i rodziny borykające się z problemem bezrobocia;
- rodziny dotknięte uzależnieniem i przemocą;
- rodziny z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

VII. Zasoby instytucjonalne

Na terenie miasta i gminy Sztum podmiotem właściwym do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie. Natomiast Program będzie realizowany także przy współpracy z innymi instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze wsparcia rodzin. Należą do nich:

- Urząd Miasta i Gminy Sztum;
- Sąd Rejonowy w Kwidzynie – kuratorzy;
- placówki oświatowe z terenu miasta i gminy Sztum;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie;
- Komenda Powiatowa Policji w Sztumie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie;
- Zespół Interdyscyplinarny w Sztumie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Sztumie zs. w Dzierzgoniu;
- placówki ochrony zdrowia z terenu miasta i gminy Sztum;
- organizacje pozarządowe z terenu miasta i gminy Sztum.

W ramach zasobów instytucjonalnych na terenie miasta i gminy Sztum funkcjonuje Punkt Konsultacyjny Krokus przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie. Specjalistyczne poradnictwo udzielane jest od 1998 roku osobom i rodzinom, które mają trudności lub potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Korzystanie z poradnictwa jest bezpłatne i nie jest uzależnione od wysokości dochodu osoby z niego korzystającej. Dyżury w Punkcie prowadzą radca prawny, psycholog oraz psychoterapeuta uzależnień.

VIII. Finansowanie Programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 będzie odbywać się w ramach środków budżetu Miasta i Gminy Sztum, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. Realizacja i monitorowanie Programu

Koordynatorem 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie. Program ten będzie realizowany na terenie miasta i gminy Sztum w latach 2025- 2027. Stopień realizacji założonych celów i rezultatów przedstawiany będzie w sporządzanej ocenie zasobów pomocy społecznej oraz sprawozdaniu merytorycznym, w tym na podstawie danych statystycznych uzyskanych od partnerów wspierających realizację poszczególnych celów założonych w Programie.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz Miasta i Gminy Sztum składać będzie Radzie Miejskiej w Sztumie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań. Dodatkowo sporządzone będą również sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które przekazane zostaną wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

X. Podsumowanie

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 jest stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin z dziećmi z terenu miasta i gminy Sztum. Wspieranie rodzin będzie miało charakter prewencyjny, jak i naprawczy. Efektem działań będzie lepiej funkcjonująca rodzina, która potrafi samodzielnie rozwiązywać własne problemy. Stan ten zostanie osiągnięty, gdy rodzina otrzyma kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie przy jednoczesnym wykorzystaniu własnych zasobów. Należy pamiętać, że każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada różny potencjał i od tego zależy, jak intensywnego będzie wymagała wsparcia.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie nieustannie poszukuje nowych metod pracy z rodziną, których celem jest pobudzanie jej aktywności i zaspokojenie potrzeb, w szczególności w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Skuteczność realizacji Programu w dużym stopniu uzależniona jest od współpracy wszystkich służb działających na rzecz dziecka i rodziny. Współdziałanie wszystkich instytucji, a przede wszystkim chęć zmiany w rodzinach dysfunkcyjnych, może zapewnić dzieciom pozostanie w rodzinach biologicznych, w których dzieci powinny mieć stworzoną możliwość prawidłowego rozwoju. W zakresie efektywnej realizacji wsparcia rodzin dysfunkcyjnych, konieczne będzie również systematyczne podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących zadania służące prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum na lata 2025-2027 jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Istotne są również działania profilaktyczne w celu promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. Program stanowi kontynuację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Sztum realizowanego w latach 2022-2024.